Cynllun Datblygu Lleol Newydd Bro Morgannwg

Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd

Cyngor Bro Morgannwg

Rhif y prosiect: 60676814

Hydref 2025

Delivering a better world

Crynodeb Gweithredol

Cyflwyniad

Penodwyd AECOM gan Gyngor Bro Morgannwg (CBM) i gynnal Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (ARhC) o Strategaeth a Ffefrir ei Gynllun Datblygu Lleol Newydd (CDLIN), sy'n pennu targedau twf eang ar gyfer yr awdurdod rhwng 2021 a 2036. Mae Polisi SP1 (Strategaeth Twf) yn darparu ar gyfer 7,890 o anheddau a 67.8 hectar o ofod cyflogaeth, gyda lleoliadau Safleoedd Allweddol i'w datblygu hefyd yn cael eu nodi yn y CDLIN. Amcan yr ARhC yw nodi unrhyw agweddau ar y CDLIN a allai arwain at Effeithiau Arwyddocaol Tebygol (EAT) a, lle bo'n berthnasol, effeithiau andwyol ar gyfanrwydd safleoedd Ewropeaidd, gan gynnwys Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA), Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig (AGA) ac, fel mater o bolisi'r Llywodraeth, safleoedd Ramsar. Mae'r ARhC yn asesu effeithiau amgylcheddol posibl y CDLIN yn unig, yn ogystal ag ar y cyd â chynlluniau a phrosiectau eraill, gan gynghori ar fecanweithiau polisi priodol ar gyfer lliniaru lle bo angen. Fodd bynnag, o ystyried ei gam datblygu cymharol gynnar, nid yw'r CDLIN yn nodi'r holl ddyraniadau datblygu eto na geiriad polisi cynhwysfawr. O'r herwydd, caiff yr Asesiad Priodol (AP; ail gam proses yr ARhC) ar rai o'r llwybrau effaith ei ohirio i ARhC y Cynllun Adneuo ac y caiff meysydd gwaith pellach i lywio’r ARhC hwnnw eu nodi.

Cyd-destun Deddfwriaethol

Mae'r angen am asesiad o effeithiau ar safleoedd Ewropeaidd wedi'i nodi yng nghyfraith Cymru a Lloegr gan Reoliadau Gwarchod Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 (fel y'u diwygiwyd). Er mwyn canfod a fydd unrhyw safleoedd Ewropeaidd yn cael eu heffeithio, rhaid i awdurdodau cymwys felly gynnal ARhC o'r cynllun neu'r prosiect dan sylw, gan gynnwys AP os oes angen, cyn ei gymeradwyo.

Cwmpas

O ystyried asesiad cychwynnol o'r safleoedd Ewropeaidd perthnasol o fewn 15km i Fro Morgannwg, eu sensitifrwydd a'r llwybrau effaith tebygol yn codi o bolisïau CDLIN, mae'r safleoedd Ewropeaidd canlynol wedi'u cynnwys yn yr asesiad (o leiaf nes cwblhau cam Sgrinio’r EAT): ACA / AGA / Safle Ramsar Aber Afon Hafren, ACA Bae Dwnrhefn, ACA Cynffig, ACA Coed Ffawydd Caerdydd, ACA Glaswelltiroedd Cefn Cribwr ac ACA Coetiroedd Melin Ifan Ddu

Tasgau ARhC

Ar ôl casglu tystiolaeth gychwynnol, cam cyntaf unrhyw Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd yw sgrinio ar gyfer EAT, yn y bôn asesiad o risgiau posibl cynlluniau datblygu ar gyfer safleoedd Ewropeaidd. Os na ellir eithrio EAT, yn bennaf oherwydd bod mecanwaith realistig ar gyfer rhyngweithio andwyol rhwng polisi a chynefin/rhywogaeth gymwys yn bresennol, mae cam nesaf ARhC, a elwir yn AP, yn cael ei sbarduno. Mae'r AP yn ddadansoddiad manylach o'r llwybrau effaith a'r safleoedd Ewropeaidd a ystyrir yn y cam Sgrinio. Un o’r agweddau allweddol ar AP yw ystyried mesurau lliniaru, sy'n helpu i amddiffyn safleoedd Ewropeaidd rhag effeithiau andwyol ar gyfanrwydd safle. Yn yr ARhC hwn, cafodd proses Sgrinio EAT ac AP eu cynnal.

Canfyddiadau ac Argymhellion

Yn seiliedig ar wybodaeth wrthrychol, gellid eithrio EATau ar gyfer rhai llwybrau effaith – rhyngweithiadau safleoedd Ewropeaidd. Fodd bynnag, ni ellid eithrio EATau ar gyfer rhai llwybrau effaith o ran ACA / AGA / Safle Ramsar Aber Afon Hafren, ACA Coed Ffawydd Caerdydd ac ACA Cynffig. Cafodd y llwybrau effaith canlynol eu sgrinio ar gyfer AP:

- Pwysau hamdden yn ACA / AGA / Safle Ramsar Aber Afon Hafren;
- Ansawdd y dŵr yn ACA / AGA / Safle Ramsar Aber Afon Hafren ac ACA Cynffig;
- Materion swm, lefel a llif y dŵr yn ACA / AGA / Safle Ramsar Aber Afon Hafren ac ACA Cynffig;

- Colli cynefin cysylltiedig o ran AGA / Safle Ramsar Aber Afon Hafren;
- Aflonyddwch gweledol a sŵn i adar cymwys yn AGA / Safle Ramsar Aber Afon Hafren;
- Effaith llygredd atmosfferig ar gynefinoedd cymwys yn AGA Coed Ffawydd Caerdydd; ac
- Effeithiau cywasgu arfordirol yn ACA / AGA / Safle Ramsar Aber Afon Hafren.

Mae'r paragraffau canlynol yn crynhoi'r canfyddiadau allweddol ynghylch y llwybrau effaith a'r Safleoedd Cynefinoedd mwyaf perthnasol. Mae'n cynnwys yr holl lwybrau effaith lle bernir bod angen geiriad polisi er mwyn osgoi effeithiau andwyol ar uniondeb y safle.

Pwysau Hamdden

Mae'r CDLlN yn dyrannu 1,275 o anheddau newydd net, sy'n cyfateb yn fras i gynnydd o 3,060 o breswylwyr, o fewn dalgylch hamdden craidd 12.6km ACA/AGA/Ramsar Aber Afon Hafren . Disgwylir i'r preswylwyr ychwanegol hyn gyfrannu'n rheolaidd at niferoedd yr ymwelwyr hamdden o fewn ffin y safle dynodedig. Yn unol â nifer o ymagweddau ar gyfer Safleoedd Cynefinoedd ac Awdurdodau Cynllunio Lleol eraill ledled y DU, ac yn enwedig o amgylch Aber Afon Hafren (gan gynnwys Caerdydd, Sir Fynwy, ac Ardal Stroud yn Lloegr), argymhellir y dylai'r dyraniadau hyn gyfrannu at fesurau lliniaru wedi'u targedu, o ran Rheoli a Monitro Mynediad Strategol (RhMMS) ar y safle a darparu mannau gwyrdd amgen (oddi ar y safle).

Yn unol â'r Strategaeth Dros Dro i Osgoi Effaith bras a sefydlwyd ar gyfer Stroud ac sydd wedi ei argymell ar gyfer yr awdurdodau eraaill o Gymru uchod, argymhellir bod ystod o fesurau osgoi a lliniaru yn cael eu hystyried gan yr awdurdod:

- Darparu Mannau Gwyrdd Amgen Addas (MGAAau) neu fannau gwyrdd hamdden ar raddfa lai, lle bo'n bosibl yn agos at safleoedd tai sy'n dod i'r amlwg (er y nodir y bydd yn anodd efelychu naws ac atyniad yr aber);
- Mesurau Rheoli a Monitro Mynediad Strategol (RhMMS) ar y safle ar themâu allweddol wardeinio, arwyddion, byrddau gwybodaeth, addysg ac ymwybyddiaeth, creu parthau ac is-ddeddfau (e.e. rheolaethau ar gŵn), darpariaeth barcio, gwelliannau i lwybrau, biniau gwastraff cŵn, meinciau/seddi a chyfleusterau hyfforddi oddi ar y safle ar gyfer cŵn;
- Cydweithio â rhanddeiliaid allweddol (e.e. Cyfoeth Naturiol Cymru, awdurdodau cyfagos a chynghorau plwyf) i gyflawni canlyniad cydlynol, integredig, cynaliadwy a hirdymor; a
- Monitro lefelau hamdden yn y dyfodol i asesu patrymau hamdden newidiol a digonolrwydd / dosraniadau adar sy'n gaeafu i asesu effeithiolrwydd mesurau lliniaru.

Yn ogystal â hyn, tynnodd yr ARhC sylw hefyd at rai mesurau RhMMS cychwynnol, lefel uchel y gellid eu cyflwyno ar hyd y darn o ACA/AGA/Ramsar Aber Afon Hafren i liniaru effeithiau hamdden. Dylid gwerthuso'r mesurau arfaethedig ymhellach drwy gydweithrediad rhwng ecolegydd CBM a Chyfoeth Naturiol Cymru. Er mwyn sicrhau y bydd lliniaru digonol ar gyfer effeithiau hamdden yn ACA/AGA/Ramsar Aber Afon Hafren yn cael ei gyflwyno dros gyfnod y CDLlN, argymhellir bod polisi i'r perwyl hwn yn cael ei gynnwys yn yr CDLlN a gyflwynir i'w Archwilio. Dylid cynnwys y geiriad polisi canlynol: '***Ni fydd cynigion datblygu a fyddai'n arwain at gynnydd mewn pwysau ymwelwyr ar nodweddion ACA/AGA/Ramsar Aber Afon Hafren, neu Dir Cysylltiedig Swyddogaethol yn cael eu cefnogi oni bai y gellir dangos na fydd unrhyw effaith andwyol ar gyfanrwydd Safle Morol Ewropeaidd yn digwydd.***'

Ar ôl cynnwys y testun polisi hwn yn y Cynllun Adneuo, deuir i'r casgliad na fyddai'r Cynllun yn arwain at effeithiau andwyol ar uniondeb ACA/AGA/Ramsar Aber Afon Hafren yn sgil pwysau hamdden.

Colli Cynefin â Chysylltiadau Swyddogaethol

Aseswyd y potensial i'r Safleoedd Allweddol a Dyryniadau Cyflogaeth Mawra a gynhwyswyd yn y CDLlN i weithredu fel safleoedd cysylltiedig yn swyddogaethol ag AGA/Ramsar Aber Afon Hafren. Mae'r data a gyflwynir yn yr Asesiad Argaeledd yn dangos bod gan dri Safle Allweddol ac un Dyraniad Cyflogaeth Mawr

addasrwydd posibl ar gyfer cysylltiad swyddogaethol â'r AGA/Ramsar pan ystyrir metrigau allweddol (e.e. maint dyraniad, math o gynefin a phellter i'r AGA/Ramsar).

Er mwyn lleihau'r potensial i'r CDLlN sy'n cael ei ddatblygu arwain at golli cynefinoedd cysylltiedig yn swyddogaethol, argymhellir bod y testun canlynol (neu debyg) yn cael ei gynnwys mewn polisi priodol yn y CDLlN, yn unol â'r ymagwedd a gymerwyd tuag at dir cysylltiedig yn swyddogaethol yng Nghynllun Adneuo Sir Fynwy: '***Ni fydd cynigion datblygu a fyddai'n arwain at gynnydd mewn pwysau ymwelwyr ar nodweddion ACA/AGA/Ramsar Aber Afon Hafren, neu golli Tir Cysylltiedig Swyddogaethol yn cael eu cefnogi oni bai y gellir dangos na fydd unrhyw effaith andwyol ar gyfanrwydd Safle Morol Ewropeaidd yn digwydd.***' Yn cyd-fynd â'r polisi hwnnw hefyd roedd testun ategol '*Ni fydd unrhyw gynnig datblygu a allai gael effaith sylweddol ar uniondeb safle ACA, AGA neu Ramsar yn yn unol â'r cynllun datblygu. Mae hyn hefyd yn berthnasol i Dir Cysylltiedig Swyddogaethol, sy'n cael ei ddiffinio fel cynefin y tu allan i ffin y safle dynodedig sy'n hanfodol i allu'r dynodiadau i gyrraedd eu Hamcanion Cadwraeth. Mae'r paramedrau ar gyfer hyn yn benodol i bob safle dynodedig'.* '

Wrth gynnwys y geiriad polisi hwn, gellir dod i'r casgliad na fydd CDLlN Bro Morgannwg yn arwain at effeithiau andwyol ar gyfanrwydd AGA/Ramsar Aber Afon Hafren o ran colli cynefinoedd cysylltiedig yn swyddogaethol.

<u>Aflonyddwch Gweledol a Sŵn</u>

Mae rhai ardaloedd yn nwyrain Bro Morgannwg o fewn 300m i AGA / Ramsar Aber Afon Hafren, sef y pellter lle mae tarfu gweledol a sŵn ar adar cymwys yn debygol o ddigwydd oddi mewn iddynt (yn amodol ar fanylion ynghylch natur y gweithgaredd a modelu sŵn). Er nad yw'r CDLlN yn dyrannu unrhyw safleoedd newydd o fewn y parth aflonyddu uniongyrchol hwn, mae potensial y bydd datblygiadau annisgwyl yn digwydd yn yr ardal ehangach o amgylch Penarth. Rhaid ystyried tarfu gweledol a sŵn hefyd o ran safleoedd datblygu sy'n gorwedd yn gyfagos i gynefinoedd sydd yn gynefinoedd posib a gysylltir yn swyddogaethol. Er mwyn sicrhau bod y rhywogaethau cymwys yn AGA/Ramsar Aber Afon Hafren yn cael eu diogelu rhag aflonyddwch (o fewn y safle dynodedig ei hun a'r cynefinoedd cysylltiedig yn swyddogaethol) ac y bydd mesurau lliniaru digonol yn cael eu cyflwyno ar lefel cais cynllunio, argymhellir bod mecanwaith polisi i'r perwyl hwn yn cael ei gynnwys yn y CDLlN.

Gwneir yr argymhellion canlynol ar gyfer y CDLlN, sydd wedi'u hychwanegu at destun ategol Polisi SP20:

- Er mwyn lleihau'r posibilrwydd o darfu gweledol a sŵn, argymhellir bod unrhyw waith adeiladu o fewn 300m i AGA/ Ramsar Aber Afon Hafren yn cael ei wneud yn ystod misoedd yr haf, pan na fydd poblogaethau cymwys yn bresennol ar y safle.
- Os na ellir amseru gwaith adeiladu i osgoi'r tymor lle nad oes magu (h.y. cyfnodau teithio a'r gaeaf), bydd angen cynnal asesiadau o effaith sŵn i sicrhau y bydd lefelau sŵn mewn derbynyddion sensitif yn parhau heb beri aflonyddwch. Byddai angen i ARhCau sy'n cyd-fynd â cheisiadau cynllunio perthnasol ddangos hyn un ai (a) drwy ddefnyddio trothwy absoliwt o 60dB neu (b) gymharu lefelau sŵn gwaith adeiladu â'r gwaelodlin cyn dechrau gwaith datblygu (sy'n debygol o fod yn fwy addas mewn cyd-destun trefol, a allai fod eisoes yn uwch na'r trothwy tarfu sefydledig o 60dB). Lle dangosir bod lefelau sŵn y cyfnod adeiladu yn achosi aflonyddwch, mae'n debygol y bydd angen mesurau lliniaru (e.e. sgriniau sŵn, technegau adeiladu llai swnllyd, offer lleddfu / cysgodi sŵn, osgoi goleuadau).[1]
- Dylai gwaith adeiladu o fewn 300m i unrhyw fannau clwydo penllanw sefydledig neu ardaloedd fforio allweddol yn neu'r tu allan i'r AGA/Ramsar fod â sgriniau priodol i leihau aflonyddu gweledol.
- Os ystyrir bod y cynefinoedd sy'n bodoli yn addas, dylid cynnal arolygon adar nad ydynt yn bridio ar barseli tir cyfagos sydd heb eu datblygu i ganfod a yw'r rhain yn gysylltiedig yn sywddogaethol â'r AGA/Ramsar. Lle deuir i'r casgliad bod hyn yn wir, dylid defnyddio'r mesurau lliniaru a restrwyd yn flaenorol (e.e. sgriniau sŵn a gweledol, offer lleddfu/cysgodi sŵn a/neu osgoi'r cyfnodau teithio/gaeafu).

O ystyried bod yr argymhellion uchod wedi'u cynnwys yn y CDLlN, deuir i'r casgliad na fydd y CDllN yn arwain at effeithiau andwyol ar uniondeb SPA/Ramsar Aber Afon Hafren o ran aflonyddu gweledol a sŵn.

aecom.com